

Jaarthema: Geestelijk leven

November 2023: roeping en aarzeling (Mozes)

Mozes aarzelt na zijn roeping n.a.v. Exodus 2 : 23 – 3 : 15 en Exodus 4 : 1 en 10

Mozes is gevlucht uit Egypte na de moord op een Egyptenaar. Hij woont inmiddels 40 jaar in Midian en werkt als schaapherder bij zijn schoonvader Jethro. Dat is bepaald geen droomleven in de woestijn. Je kunt niet terugvallen op een uitgebreid sociaal netwerk. Mozes is ver van huis en verwijderd van zijn volksgenoten. Niets wijst erop dat hij uitziet naar een ontmoeting met God. Al zijn idealen lijken vervlogen. Is het Gods bedoeling dat Mozes levenslang schaapherder zal zijn? Maar ineens is er die ontmoeting met God bij de berg Horeb. De Heere verschijnt aan hem op een bijzondere manier. Terwijl Mozes de schapen weidt, ontdekt hij een brandende doornstruik die niet verteerd wordt. Op het moment dat Mozes naar de brandende doornstruik toe loopt, roept God midden uit de doornstruik: 'Mozes, Mozes.' Mozes zegt: Zie, hier ben ik! Een indrukwekkende manier waarop God Mozes roept en hem ontmoet. God betreft Mozes hier bij de reddingsoperatie van Zijn volk in Egypte.

God roept Mozes vanuit die brandende doornstruik die niet verteert. Waarom roept God op deze manier? Er zijn voor deze doornstruik meerdere verklaringen gegeven. Ik denk dat de volgende verklaring het meest recht doet aan wat hier gebeurt: deze doornstruik duidt iets aan van het beeld van het leven van Mozes dat hij op dit moment leidt. Een bestaan dat voortkabbelt, maar niet veel vrucht draagt. Het heeft iets van de nederige gestalte van een doornstruik. In die doornstruik brandt echter een vlam. De vlam van God die heilig en hoog verheven is. De vlam van de Geest van God. Het is alsof God woordeloos duidelijk maakt waartoe Hij Mozes roept. Ik maak jou Mozes tot een mens waarin Mijn heilig vuur brandt, waarin Mijn Geest woont en werkt. En net zo min als die doornstruik wordt verteerd, zal deze vlam Mozes verteren. Dat is een groot wonder dat je in het vuur van Gods heiligheid en majesteit kan bestaan. Het is een bijzondere genade dat de Heilige Geest in je wonen en werken wil.

Dit beeld is ook voor ons een **bemoediging**. Wij worden ook geroepen. We worden niet geroepen om een heel volk te leiden. Wij zijn Mozes niet. Maar de God van Mozes is wel onze God. Hij spreekt ons aan en roept ook ons tot een taak in Zijn gemeente. De eerste bemoediging van die brandende doornstruik is, dat de Heere God blijkbaar geen mensen inschakelt die helemaal gaaf en volmaakt zijn of geschikt zijn. Hij roept ons en schakelt ons in als zo'n nietige en onbetekenende doornstruik. De tweede bemoediging is dat je niet te gronde gaat als je dienstbaar bent aan het werk in Gods Koninkrijk. Gods vuur richt je juist op en schakelt je in om een instrument te zijn in Gods hand. De derde bemoediging die in die brandende doornstruik ligt, is dat de Heilige Geest in die roeping aanwezig is en ons vrucht wil laten dragen voor God!

Mozes komt met de heilige God in aanraking. In het ontzagwekkend moment van de ontmoeting met Hem, moet Mozes op een zekere afstand blijven en de schoenen van zijn voeten doen, want de grond waarop hij staat is heilig. Dat Mozes zijn schoenen uit moet doen, wijst op een besef van eerbied, ontzag en respect voor God. Je komt dit ook tegen in Jozua 5:15. God is heilig. Hij is de geheel Andere. Hij is van een andere orde. En daarbij past van onze kant diep ontzag en respect. Zijn wij ons dat nog bewust? God is van een andere orde. Dat blijkt ook direct uit de manier waarop God Zich aan Mozes bekend maakt in vers 6. Hij zegt: 'Ik ben de God van uw vader, de God van Abraham, Izak en Jakob. Dat klinkt vertrouwd. God stelt Zich aan Mozes voor en zegt: 'Je kent Mij toch? Ik ben geen vreemde'. Dan raakt Mozes in verwarring en bedekt zijn gezicht. Wanneer gebeurt dit? Dit gebeurt op het moment als God zegt: 'Ik ben de God van uw vader!' Dat gebeurt als Hij zegt: 'Zie hier ben Ik!' Ik ben er ook nog. Dan omhult Mozes zijn gezicht. Er is hier sprake van een wonderlijke mengeling van nabijheid en afstand van God. Hij vraagt om afstand en komt nabij. Het is de God van wie Mozes thuis van zijn **ouders** hoorde. Nu is Hij er **weer** in de woestijn. Maar tegelijk anders en hoger dan we ons kunnen voorstellen en tegelijk meer nabij dan wij met onze beperkte gedachten beseffen. Want wat zegt God in vers 7 t/m 10? De Heere God maakt Mozes duidelijk dat Hij intens bewogen is over Zijn volk dat lijdt onder de slavernij in Egypte. God schetst Zijn eigen weg. Vier werkwoorden vatten Gods weg samen: Ik heb gezien- Ik heb gehoord- Ik ben neergekomen- om te redden. Deze werkwoorden vertellen wie God is. Hij is de God die weet heeft van het lijden van Zijn volk en erin afdaalt. Hij is gekomen om Zijn volk te bevrijden.

Vervolgens wordt Mozes betrokken in Gods bevrijdende reddingsactie. 'Ik zend jou, Mozes, om Mijn volk, de Israëlieten, uit Egypte te leiden', zegt God. Mozes' reactie in vers 11 is veelzeggend. Mozes gaat met God in debat. Hij komt in Exodus 3 en 4 met een viertal bezwaren om niet aan de roeping om Israël te bevrijden gehoor te geven. **1.** Hij zegt in vers 11 tegen God: Wie ben ik, dat ik naar de farao zou gaan? **2.** In vers 13 zegt hij: Als de Israëlieten mij vragen: Wat is de Naam van de God die jou gezonden heeft? Wat moet ik dan zeggen? **3.** In Exodus 4:1 is zijn bezwaar: Ze zullen mij niet geloven, niet naar mij willen luisteren. Ik ben niet geloofwaardig. **4.** Mozes werpt als laatste hindernis op dat hij niet zo'n prater is. Ik ben niet spreekvaardig. In Exodus 4: 10 zegt hij: Och, Heere, ik ben geen man van veel woorden. Het 'Hier ben ik!' van Mozes, is veranderd in het 'Wie ben ik?'

Wat zit er nu achter deze bezwaren? Is het gebrek aan vertrouwen, onwil, een minderwaardigheidscomplex? Dat kan, maar wellicht is het toch nog iets anders. Want welke bezwaren Mozes ook opnoemt, God komt hem in al zijn bezwaren tegemoet. De Heere God heeft blijkbaar begrip voor Mozes' bezwaren. De meesten zijn ook terecht en realistisch. Mozes heeft echt wel een punt. Ik denk dat we hier stuiten op het werk van de Heilige Geest in het leven van Mozes en ook in ons leven. Want wat je in ieder geval kan zeggen van Mozes dat is drie dingen: **1.** Hij heeft behoorlijke zelfkennis. **2.** Hij heeft een uitstekende kennis van de vijand. **3.** Hij kent ook zijn eigen volk heel goed.

Deze (zelf)kennis is van onschatbare waarde om het volk Israël te leiden vanuit Egypte op weg naar het beloofde land Kanaän. Deze drie, zelfkennis, kennis van de vijand en kennis van het eigen volk zijn activiteiten die de Heilige Geest werkt in ons hart als God ons roept. Het is belangrijk juist met het oog op het dienen van God in deze wereld dat we hier zicht op hebben. Dat de Heilige Geest je ogen opent voor je eigen zwakte en kwetsbaarheid, voor de macht van de vijand en voor de weerbarstigheid van mensen die behoren tot de eigen gemeenschap.

God reageert. Hij weerlegt de bezwaren. God keert het om. Niet wie Mozes is, is de vraag, maar wie **mét** Mozes is, dat is beslissend. Mozes staat voor een grote opdracht. Maar God komt hem wel tegemoet, want God zegt: Mozes, Ik zal je zeggen 'Wie Ik ben'. En Wie God is wordt duidelijk in de Naam waarmee Hij Zichzelf bekend maakt. Het is de Naam boven alle Naam. 'Hasjem' zeggen de Joden. IK BEN DIE IK BEN. Je kunt ook vertalen 'Ik zal zijn die Ik zijn zal'. In deze Naam drukt God Zijn diepste wezen uit. Dat is meer dan dat God zegt: Ik besta! Het is ook meer dan de herhaling van 'Ik zal met u zijn' (zie vers 12). Het heeft vooral de betekenis van Ik ben er terdege. Ik zal er zeker voor je zijn. Ik zal zeker met je zijn en Ik zal bij je zijn. Helpend, reddende en bevrijdend, zal Ik aanwezig zijn. Dit zegt alles over het unieke karakter van de levende God. Zoals God er bij is in ons leven, zo kan Hij er alleen bij zijn in de hoogte- en dieptepunten van ons bestaan.

Maar in die Naam drukt God ook uit dat Hij **Zelf** bepaalt **hoe** Hij er bij zal zijn in ons leven. Dat kunnen wij de Heere God niet voorschrijven **hoe** Hij bij en **met** ons is in het lijden, in ziekte, in gebrokenheid en zorg. Want God is God! Maar Hij wil in Jezus Christus, in Wie Hij reddend en bevrijdend verschenen is verborgen aanwezig zijn in ons bestaan. Hij wil zelfs bij die dingen in ons leven zijn, waar wij God helemaal niet bij willen hebben, waar wij Hem buiten laten. Zijn Naam IK Ben Die IK Ben is daarom in Jezus een Naam om je aan toe te vertrouwen. HEERE is Zijn Naam. Mijn oma had het in haar leven nooit over God. Zij noemde Hem altijd de HEERE. En dat heeft iets heel intiem. Ik proefde daarin de vertrouwelijke omgang met God. Ik ervaarde daarin dat de Heilige Geest haar vertrouwd gemaakt had met de naam van God. Want dat is nu echt het werk van de Geest in het leven van Mozes en in ieder die gelooft die zich laat roepen door Jezus die zegt: Ik ben... Ik ben met je tot aan de voleinding van de wereld! Hij geeft je door de Heilige Geest ook de woorden in de mond die je op het beslissende moment spreken moet!

Vragen (persoonlijk of als bijbelstudiegroep):

- God is aanwezig in de woestijn en openbaart Zichzelf in de brandende doornstruik. Op welke manier herkent of ervaart u/jij dit in je eigen leven?
- Op welke manier wordt in uw/jouw leven het besef dat de Heere God heilig is in je dagelijks leven, in kerkgang en samen gemeente-zijn zichtbaar?
- God roept Mozes tweemaal bij zijn naam en zegt vervolgens tegen hem om niet dichterbij te komen. Waar heeft deze dubbelheid mee te maken?
- Vier werkwoorden vatten Gods weg samen: zien, horen, neerkomen en redden. Wat roepen deze werkwoorden op en wat zouden deze werkwoorden voor uw/jouw eigen leven zouden kunnen betekenen? Hoe ziet ons leven eruit als zien, horen, neerkomen en redden er kenmerkend voor wordt?
- Hoe kijkt u/jij aan tegen de bezwaren die Mozes heeft t.a.v. zijn roeping en wat roept Gods reactie daarop bij u/jou wakker? Welke bezwaren moet de Heilige Geest in uw/jouw leven wegnemen als je gevraagd wordt iets in de gemeente te doen of in je dagelijks leven van God te getuigen en hoe ervaart u/jij de bemoediging die Jezus ons hierin geeft in Lukas 12:11 en 12?
- Zou de joodse eerbied voor het uitspreken van de Naam van God ook voor ons iets te zeggen kunnen hebben? Zo ja, wat dan? Welke bemoediging ervaart u/jij in de Naam van God?
- Welke bemoediging en troost ligt er voor ons in de Naam van God als het leven pijn doet?

Voor de kinderen: <https://abcvoorkinderen.nl/godsnaam> en het speciale Werkblad November

Om te luisteren:

- <https://www.youtube.com/watch?v=f4RgXZAEiQg> (Ik zal er zijn – Sela)
- <https://www.youtube.com/watch?v=RpDxjXgdcaU> (Kom naar huis – Christian Verwoerd)
- <https://www.youtube.com/watch?v=w6eYFenlzE> (Heer, wijs mij Uw weg – Sela)
- <https://www.youtube.com/watch?v=RRFgtwQP8Qk> (Wacht op de HEER – Psalm 27)

Quote:

"Als een verleiding op de deur klopt, vraag ik of Jezus de deur wil openen. Dat is wel zo veilig." - Corrie ten Boom